

NSDs helhetlige tjenester for FAIR forskningsdata

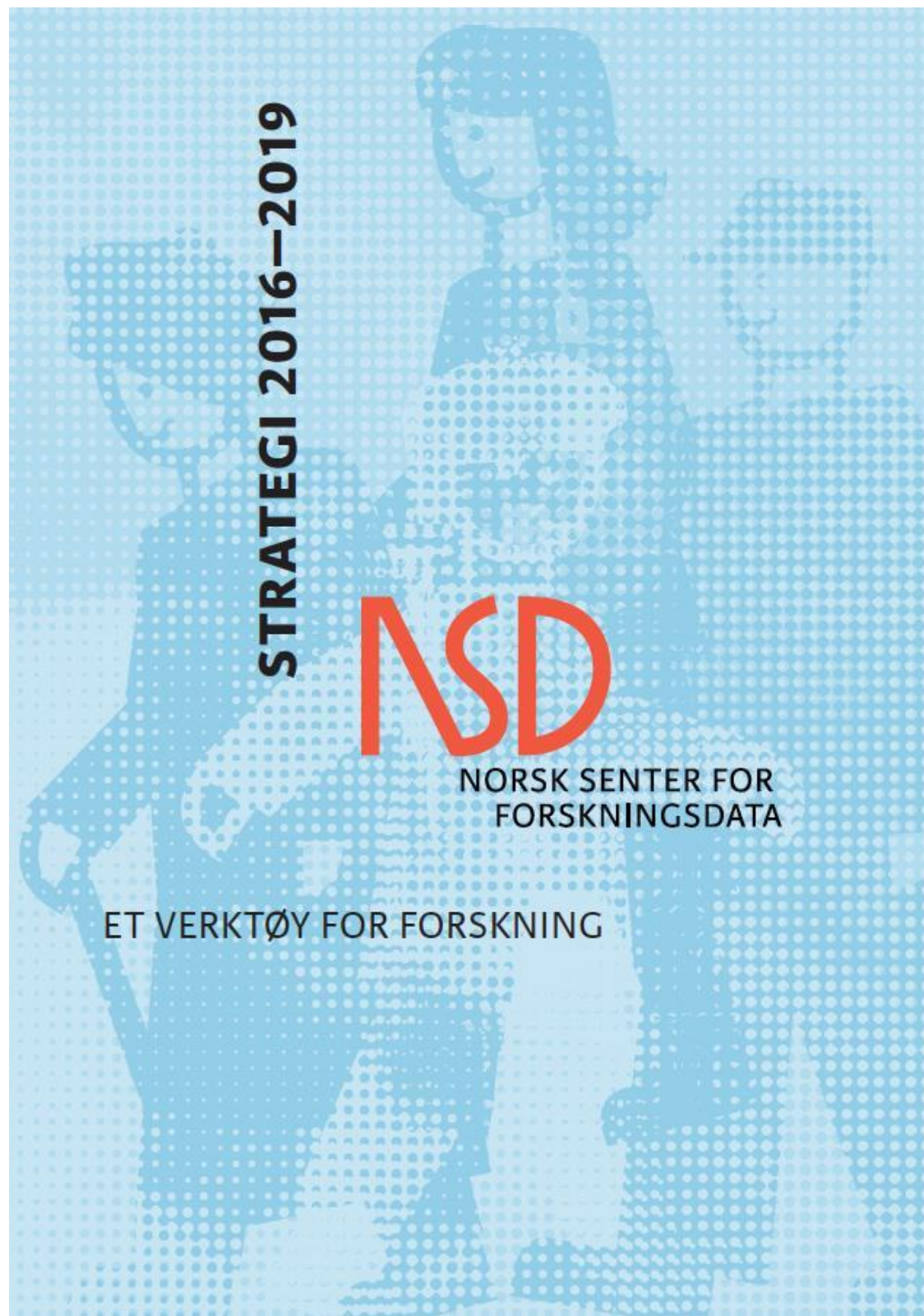
Katrine Utaaker Segadal, Gunn Inger Lyse

NSD – Norsk senter for forskningsdata AS

www.nsd.no

Seminar om forskningsdata

Arr. NARMA. Stavanger, 30.januar 2018

NSDs oppdrag er å sikre fri og åpen tilgang til forskningsdata og forbedre mulighetene for empirisk forskning gjennom et bredt tilbud av data og støttetjenester.

NSDs omgivelser

Forskningsrådet

- Finansiering av en rekke eksisterende datatilbud
- Nasjonalt arkiv for lagring av data med bevilgning fra Forskningsrådet

Statistisk sentralbyrå

- Formell avtale siden 1976 om distribusjon av data til forskningsformål

Forskningsmiljøene

- Tett kontakt med forskningsmiljøene
- Avtaler om DBH, personvern og arkivering av data

Datatilsynet

- Bindeledd mellom Datatilsynet og forskningsmiljøene. Personvernombud for 150 forskningsinstitusjoner.

Riksarkivet

- Avtale om lagring av arkiveringspliktige forskningsdata

Internasjonalt samarbeid

- EUs rammeprogram
- Bredt spekter av internasjonale samarbeidspartnere
- CESSDA AS

European Social Survey | Europe X +

www.europeansocialsurvey.org

SIGN IN/REGISTER

European Social Survey

About ESS Findings Methodology Data and Documentation Learning

search

The European Social Survey

We're an academically driven cross-national survey using high quality methods

NSD arkiv for ESS siden 2001

115.000 registrerte brukere

81.000 brukere har lastet ned data

Data and Documentation

Data and documentation can be accessed by round (year), by theme or by country. Data are available for download and online analysis.

Methodological Research

The European Social Survey runs a programme of research to support and enhance the methodology that underpins the high standards it pursues in every aspect of survey design, data collection and archiving.

About ESS

- News
- Structure and Governance
- Funding
- Participating Countries
- Research Ethics
- National Pages
- User Statistics

Findings

- ESS Topline Series
- ESS Blog
- ESS Impact
- ESS on Wellbeing
- ESS Bibliography

Methodology

- Survey Specifications
- Source Questionnaire
- Translation
- Sampling
- Data Collection
- Monitoring National Contexts
- Data Processing and Archiving

Data and Documentation

- Data and Documentation by Year
- Data and Documentation by Country
- Data and Documentation by Theme
- Online Analysis
- Cumulative Data (Wizard)
- Multilevel Data
- ESS Data Alerts

Learning

- EduNet (eLearning)
- Training Courses
- Shared User Resources

ESS Intranet

- ESS NC Intranet Login
- ESS CST Intranet Login
- ESS GA Intranet Login

I snart 50 år har NSD arkivert og formidlet forskningsdata. Vi jobber kontinuerlig for å gjøre tjenestene bedre

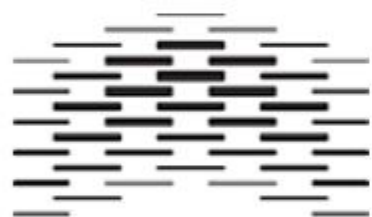
Her er noe av det vi jobber med i prosjektene NORDi og RAIRD:

ÅPEN - I BRUK Datahåndteringsplan Verktøy for å generere datahåndteringsplan. Maler for Horizon 2020 osv. Status: I produksjon. Åpen for alle.	ÅPEN - I BRUK Arkiveringsportal Tjeneste for å arkivere data. Status: I produksjon. Åpen for alle.	PILOT-TESTING Registerdata (RAIRD) Verktøy for å forenkle tilgang til registerdata - med innebygd personvern. Status: Testing med pilot-brukere	BETA-VERSJON Søkeportal Skal gjøre det enklere å finne forskningsdata. Status: Begrenset beta-versjon i produksjon. Åpen for alle.
PÅGÅR Opplæring Opplæringsprogram rettet mot forskere, studenter, administrasjon og videregående skole. Status: Pågår og videreutvikles	NY VERSJON Personvernportal: Institusjon Tjeneste som gir institusjonene oversikt over prosjekter med persondata. Status: Skal erstatte tidligere løsning i mai 2018	NY VERSJON Personvernportal: Forsker/Student Ny tjeneste for registrering av personvernprosjekt i forbindelse med GDPR. Status: Skal erstatte tidligere løsning i mai 2018	UTVIKLING Institusjonsportal Skal gi institusjonene oversikt over all aktivitet knyttet til personvern, datahåndteringsplaner, arkivering og gjenbruk av data. Status: Prototype sommer 2018
ALFA-VERSJON Min side Inngang til all aktivitet knyttet til NSD, for forskere, institusjoner osv.			

NORDi-piloten

NTNU

HØGSKOLEN I OSLO
OG AKERSHUS

POLITIHØGSKOLEN

NORGES
IDRETTSHØGSKOLE

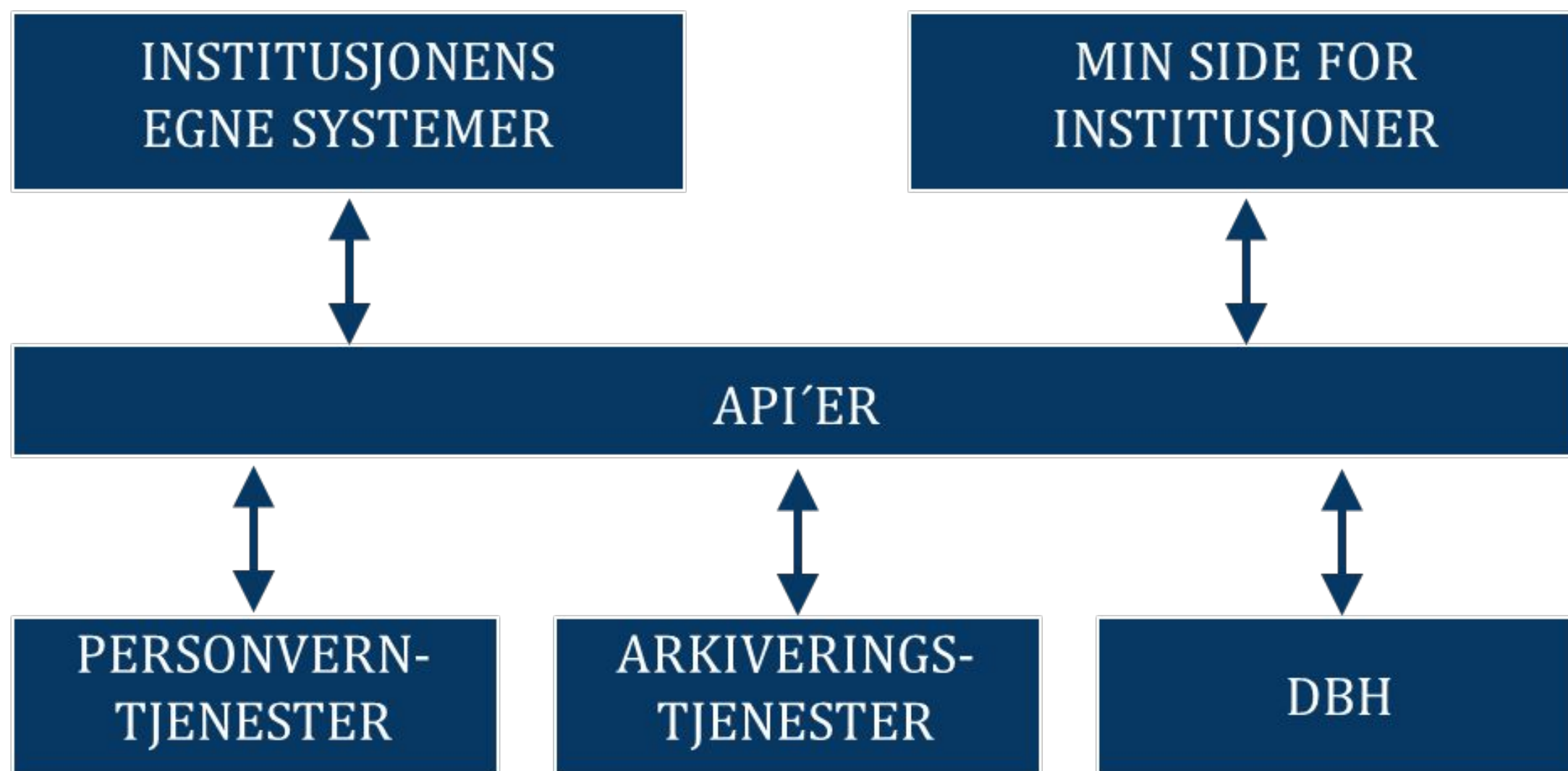

NORSK SENTER FOR
FORSKNINGSDATA

NSD-tjenester i forskningsprosessen

	PLANLEGGING	DATA-INNSAMLING	PRIMÆRBRUK AV DATA	DOKUMENTERE DATA	ARKIVERE DATA	PUBLISERE DATA	FINNE/GJENBRUKE
	Datahåndteringsplan			Datahåndteringsplan			
				Arkiveringsportal		Søkeportal	
	Personvern			Personvern			
	Institusjonsportal			Institusjonsportal			
	Opplæring			Opplæring			
	NSD stab - støttetjenester			NSD stab - støttetjenester			

NSD bygger integrerte tjenester

×

+

←

→

↺

🏠

ⓘ

90%

⋮

📌

★

📁

🖨

📄

☰

Datahåndtering og arkivering av forskningsdata

NSD - Norsk senter for forskningsdata og Uninett Sigma2 samarbeider om å utvikle løsninger for håndtering og arkivering av forskningsdata.

Våre løsninger støtter opp under regjeringens nasjonale strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata, og er utviklet for å gjøre datahåndtering enklere og mer brukervennlig.

Begge institusjoner er nasjonale infrastrukturer for forskning, og har en rekke tjenester i tilknytning til dette, bl.a. personvernombud for forskning (NSD) og vitenskapelig beregningstjeneste (High Performance Computing, HPC) (UNINETT Sigma2)

NSD er nasjonalt, tverrfaglig arkiv for digitale forskningsdata. NSDs faglige tyngdepunkt ligger i samfunnsvitenskap, humaniora og relevante deler av medisin og helse, og miljø og utviklingsforskning. NSD formidler tilgang til data for forskning, og har bl.a. avtale med Arkivverket om å arkivere og formidle tilgang til forskningsdata som faller inn under arkivloven.

Sigma2 tar i hovedsak hånd om data fra naturvitenskaplig forskning, men også fra andre vitenskapelige områder som trenger lagring av større datamengder eller analysetjenester. I tillegg tilbyr Sigma2 tjeneste for sensitive data (TSD) for datamengder over 10 TiB eller dersom du trenger HPC til å behandle dine sensitive data.

Blant våre nyeste tjenester er løsninger for å lage datahåndteringsplaner.

NSD

NORSK SENTER FOR FORSKNINGSDATA

Datahåndteringsplan

Arkivering av data

UNINETT

Sigma2

Datahåndteringsplan

Arkivering av data

Innlogging

Alle NSDs tjenester bruker standardisert autentisering gjennom Uninetts Dataporten.

Logg inn

for å fortsette til Datahåndteringsplan...

Logg inn med Feide/eduGAIN

Logg inn med Google

Logg inn med brukernavn/passord

Dersom du ikke har en konto kan du [opprette en her.](#)

[? Hjelp](#)

Opprett ny datahåndteringsplan

Tittel

Skriv inn tittel

Beskrivelse

Skriv inn beskrivelse

Velg hvilken mal du ønsker å bruke

Generell

Dette er en generell veileder som passer de fleste prosjekter og fagdisipliner. Den er fullt ut kompatibel med Horizon 2020 og kravene om FAIR datahåndtering.

Velg

Horizon 2020

Dette er standardmalen for prosjekter som har fått finansiering fra Horizon 2020. Mer detaljer om denne malen er gitt i [Guidelines on FAIR Data Management in Horizon 2020](#).

Velg

Arkivere data

Slik arkiverer du data hos NSD:

1. Klargjør dataene dine

Dersom du er usikker på om dataene er klare for arkivering, kan du lese mer om dette [her](#).

2. Last opp filene til NSD

Last opp alle relevante datafiler og dokumentasjonsfiler via [NSDs tjeneste](#) for arkivering og håndtering av data. Når du laster opp data, vil du bli bedt om å fylle ut et arkiveringsskjema. Dette skal sikre de viktigste opplysningene om prosjektet og dataene dine.

[Logg inn for å laste opp data](#)

Dersom du ønsker å levere data til oss på andre måter, ta kontakt med dataarkivering@nsd.no.

3. Fyll ut og signer arkiveringsavtalen

Etter at data er lastet opp, vil du få en e-post som bekrefter at NSD har mottatt dataene dine. Du vil også få tilsendt en [arkiveringsavtale](#). Dette er en avtale mellom NSD og dataeier som regulerer hvor tilgjengelig dataene skal være for gjenbruk. Ta kontakt dersom du ikke har fått tilbakemelding innen to til tre virkedager.

Så snart tilgangsbetingelser er satt, og arkiveringsavtalen er underskrevet og returnert til NSD, vil vi klargjøre og publisere data/metadata. Du vil motta en e-post når dataene er tilgjengelig på nettsidene våre. Les mer om våre arkiveringsrutiner [her](#).

Har du spørsmål om arkivering? Kontakt dataarkivering@nsd.no

Forskning og ph.d. - UiS

www.uis.no/forskning-og-ph-d/

AAA

Kontakt

Søk etter innhold

Søk

Studentsider

Alumni

Universitetet
i Stavanger

[FORSIDEN](#) > [ARKIVERE DATA](#)

Registrer nytt datasett

Importer prosjektinformasjon (valgfritt)

Dersom prosjektet ditt allerede er registrert i ett annet system, kan du oppgi prosjekt-IDen her. Feltene i skjemaet under fylles ut automatisk.

PVO-nummer

Ok

CRISTin prosjekt-ID

Ok

Tittel ?

Beskrivelse ?

Ansvarlig

Navn ?

Kontaktinformasjon (e-post)

Neste

NORSK SENTRALT
FORSKNINGS
DATASJØ

Finne data

The screenshot shows a web browser window with the address bar displaying 'search.nsd.no'. The NSD logo is in the top left corner. A search bar contains the text 'Søk i studier og variabler...'. The main content area features the title 'Kroppslige mikrobevegelser hos mennesket ved musikkoppfatning og musikkinteraksjon, 2012' in large blue font. Below the title, the DOI is listed as 'https://doi.org/10.18712/NSD-NSD2457-V1'. The author is 'Jensenius, Alexander Refsum (Institutt for musikkvitenskap, Universitetet i Oslo)'. The producer is 'Jensenius, Alexander Refsum, UiO (Institutt for musikkvitenskap, Universitetet i Oslo)'. The data distributor is 'NSD – Norsk senter for forskningsdata AS, NSD'. The sponsor is 'Norges forskningsråd, NFR'. The copyright is 'Copyright (C) 2012 Alexander Refsum Jensenius, UiO'. On the right side, there are two buttons: 'Bestill datasett' (dark blue) and 'Dokumentasjon' (light blue). Below the buttons, there is a section titled 'Referanse' with a dropdown menu set to 'apa'. The reference text is: 'Jensenius, A. R. (2017). Human Bodily Micromotion in Music Perception and Interaction, 2012 [Data set]. NSD – Norwegian Centre for Research Data. https://doi.org/10.18712/nsd-nsd2457-v1'. At the bottom, there is a section titled 'Sammendrag' with the text: '"Kroppslige mikrobevegelser hos mennesket ved musikkoppfatning og musikkinteraksjon, 2012" undersøkte de nære koblingene mellom musikalsk lyd og menneskelig kroppslig mikrobevegelse. Mikrobevegelse ble brukt til å beskrive den'.

NSD

Søk i studier og variabler...

Kroppslige mikrobevegelser hos mennesket ved musikkoppfatning og musikkinteraksjon, 2012

DOI: <https://doi.org/10.18712/NSD-NSD2457-V1>

Ansvarlig forfatter:
Jensenius, Alexander Refsum (Institutt for musikkvitenskap, Universitetet i Oslo)

Produsent: Jensenius, Alexander Refsum, UiO (Institutt for musikkvitenskap, Universitetet i Oslo)

Datadistributør: NSD – Norsk senter for forskningsdata AS, NSD

Sponsor: Norges forskningsråd, NFR

Opphavsrett: Copyright (C) 2012 Alexander Refsum Jensenius, UiO

Bestill datasett

Dokumentasjon

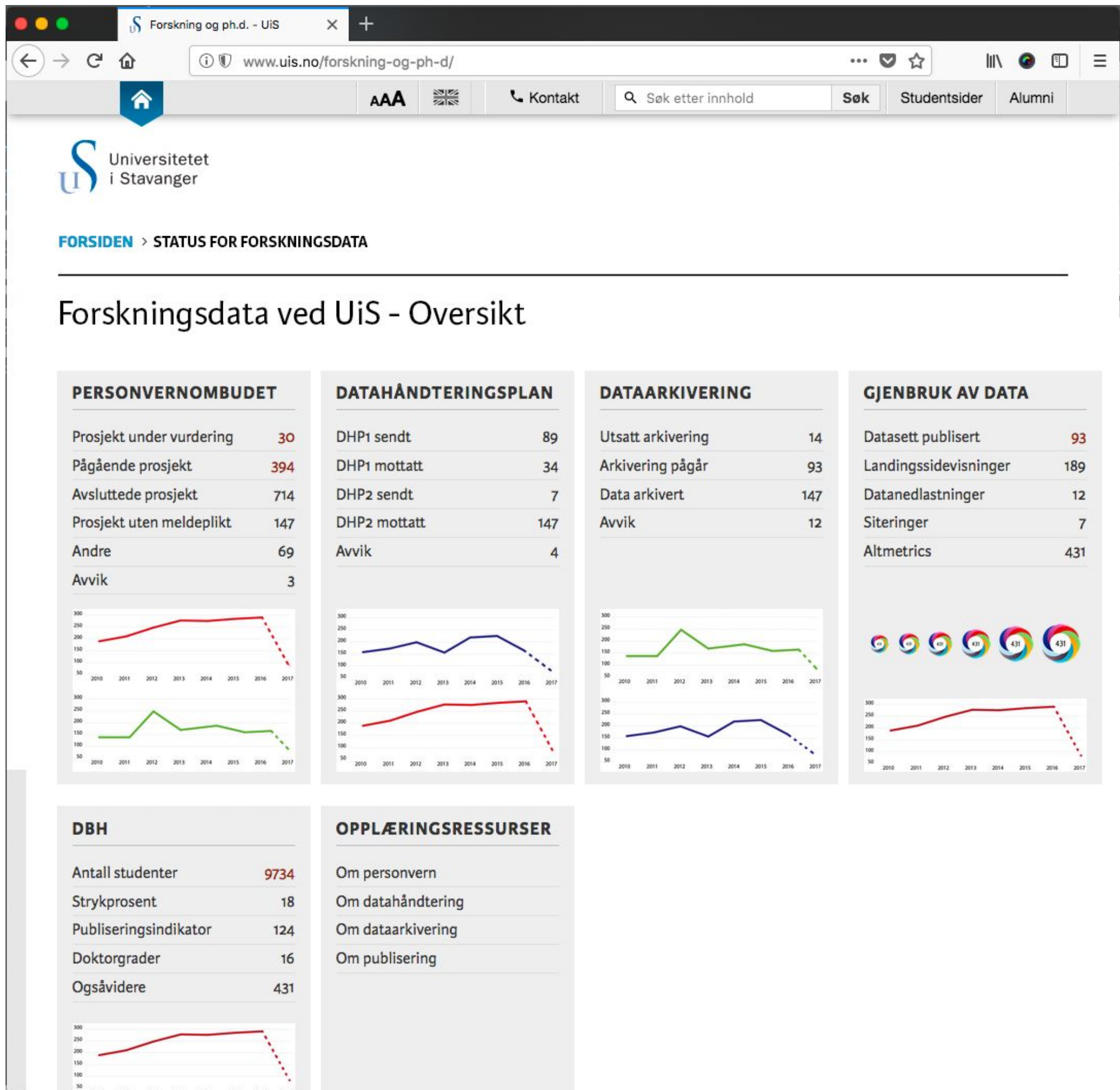
Referanse

apa

Jensenius, A. R. (2017). Human Bodily Micromotion in Music Perception and Interaction, 2012 [Data set]. NSD – Norwegian Centre for Research Data. <https://doi.org/10.18712/nsd-nsd2457-v1>

Sammendrag

"Kroppslige mikrobevegelser hos mennesket ved musikkoppfatning og musikkinteraksjon, 2012" undersøkte de nære koblingene mellom musikalsk lyd og menneskelig kroppslig mikrobevegelse. Mikrobevegelse ble brukt til å beskrive den

Rettighetshaver til forskningsdata

Arkiveringsavtale

NSD forskningsarkiv

Sluttbrukeravtale

Forskere (sluttbrukere)

Vil dele intervjudata

FOTO: ANDREAS GRAVEIN

MAI CAMILLA MUNKEJORD

Mai Camilla Munkejord er forsker I ved Uni Research Rokkansenteret og professor (bistilling) ved UiT Norges Arktiske Universitet

– I mitt fagfelt er det vanlig å tolke personvernsløven slik at vi må slette persondata etter prosjektslutt, sier seniorforsker Mai Camilla Munkejord ved Uni Research. Hun har i en årrekke gjort forskning med bruk av kvalitative data som er underlagt lov om personopplysninger og har, til sin store sorg, slettet dataene ved prosjektslutt. Våren 2017 fikk hun råd fra NSD om hvordan hun kan arkivere og dele data ved prosjektslutt.

– Når vi nå ser at vi kan dele og gjenbruke data, åpner dette helt nye muligheter for oss.

Opplæring

Mål: Heve kompetansen i sektoren rundt

- Datahåndtering
- Deling av data
- Personvern og internkontroll

3 målgrupper: ledelse, forskerstøtte (forskningsadm. og bibliotek) og forskerne

Brukerundersøkelse vinteren 2016

- Ulike behov i sektoren
- Samarbeid nasjonalt rundt opplæring

Hva har vi gjort så langt?

Opplæring om datahåndtering/-deling

- .For forskere og forskerstøttepersonale
- .Gr.leggende opplæring i datahåndtering, håndtering av persondata
- .Teori + praktiske oppgaver
- .Heldag, halvdag, foredrag

Hva har vi gjort så langt?

Opplæring om datahåndtering/-deling

- .For forskere og forskerstøttepersonale
- .Gr.leggende opplæring i datahåndtering, håndtering av persondata
- .Teori + praktiske oppgaver
- .Heldag, halvdag, foredrag

Opplæring i internkontroll i.f.m GDPR (nytt regelverk):

- .Samlinger for ledelsen i hele forskningssektoren
- .Neste trinn: opplæring internkontroll for forskerstøtten

Hva har vi gjort så langt?

Opplæring om datahåndtering/-deling

- .For forskere og forskerstøttepersonale
- .Gr.leggende opplæring i datahåndtering, håndtering av persondata
- .Teori + praktiske oppgaver
- .Heldag, halvdag, foredrag

Opplæring i internkontroll i.f.m GDPR (nytt regelverk):

- .Samlinger for ledelsen i hele forskningssektoren
- .Neste trinn: opplæring internkontroll for forskerstøtten

2 workshoper om datahåndtering

- .Workshop om forskningsdata på VIRAK (arr. UiT og NSD)
- .Workshop om Datahåndtering for norske digitale språkdata. (arr. NSD, CLARINO, Nasjonalbiblioteket, UiT-bibl., UiB-bibl)

Fokus 2018

En helhetlig og fleksibel pakke av opplæringsmoduler

Ikke-digital opplæring (kurs, workshop, foredrag, mm.)

- mest mulig systematisk (veilederseminar, ph.d.-kurs)

Digital opplæring (e-kurs, webinar)

- NTNU januar 2018: 4 videoer i.f.m. nettbasert masteremne i forskningsmetode og design
- E-kurs-moduler (testes gjennom NORDi)
- Støtte eksisterende nasjonale løsninger hvor vi kan (sikresiden.no, MOOC.no, phdontrack.org)
- Utvikle webinar

FAIR forskningsdata ved NSD

Findable:

- Persistent ID (DOI);
- Indekserte og søkbare metadata

Accessible:

- Åpen tilgangsprotokoll;
- Tilgjengelig gjennom ID;
- Klar prosedyre for autentisering og autorisering

Interoperable:

- Metadata (DDI), kontrollert vokabular
- Data tilgjengelig i ulike formater

Re-usable:

- Klar og tilgjengelig bruksbetingelser
- Formater som er relevante i forskningskretsen, kompatibilitet med verktøy

NSD

NORSK SENTER FOR
FORSKNINGSDATA

NSD

NORSK SENTER FOR
FORSKNINGSDATA